

**UTICAJ SPORTSKOG TURIZMA NA RAZVOJ DJECE U
DOBA COVIDA**

**THE IMPACT OF SPORTS TOURISM ON THE
DEVELOPMENT OF CHILDREN IN THE COVIDA ERA**

Zečić Memnun

Sveučilište Hercegovina Mostar, Fakultet Društvenih znanosti dr Milenka Brkića Međugorje
Bosna i Hercegovina

SAŽETAK

Predmet istraživanja je analiza i komparacija psihofizičkog stanja djece uzrasta od 4-6 godina u doba pandemije kada im je bilo oduzeto sve osim kućnog boravka. Poslije nekoliko mjeseci uvidjeli smo situaciju pretile djece sa viškom kilograma i neprilagođenim ponašanjem o čemu su roditelji svjedočili kao i agresivnost, psihotični nemir, hiperaktivnost, razdražljivost neposlušnost i plač. Poslije anketiranja pedesetak roditelja i u saradnji sa trenerima pokrenuli smo određene aktivnosti sportskog turizma u mogućim uslovima našeg životnog okruženja.

Kroz devet disciplina: skijanje, klizanje, koturaljke, šetnja u prirodi, plivanje na moru, plivanje u bazenu, sportske sekcije i biciklizam aktivirali smo naše dječake i djevojčice. Uz veliku podršku i rad roditelja i trenera svi su prošli i pokazali svoju uspješnost u ovim disciplinama. Vrednovali smo njihovo stanje na početku i poslije 8 mjeseci kako bi statističkim proračunom vidjeli razliku i uspješnost sportskog turizma kod djece. Statističkom metodom ANOVA dobili smo statistički značajne razlike u osam disciplina što objašnjavamo veoma dobrim uspjehom. Analizom frekvencija 28% djece je smršalo dok je 41% popravilo elemente neprilagođenog ponašanja i postalo relaksirano i opuštano.

Značaj ovog projekta je društveno kotistan za djecu, pokazujući da kroz sportski turizam možemo pomoći djeci i ostalim da dođu do boljeg psihofizičkog stanja u doba pandemije COVIDA-19.

Ključne riječi: sportski turizam, pretila, psihofizičke osobine, pandemija

ABSTRACT

The subject of the research is the analysis and comparison of the psychophysical condition of children aged 4-6 years at the time of the pandemic, when everything but their staying home was taken away. After a few months, we realized the situation, obese children with excess weight and inappropriate behavior of which parents witnessed. Also aggression, psychotic restlessness, hyperactivity, irritability, disobedience and crying. After interviewing about fifty parents and in cooperation with coaches, we started sports tourism in the possible conditions of our living environment.

Through nine disciplines: skiing, skating, roller skating, walking in nature, swimming in the sea, swimming in the pool, sports sections and cycling, we activated our boys and girls. With the great support of parents and coaches who worked together, they all passed and achieved success in these disciplines. We evaluated their condition at the beginning and after 8 months in order to see with a statistical calculation the difference and success of sports tourism among children. Using the statistical method

ANOVA, we obtained statistically significant differences in eight disciplines, which we consider as very good success. Using frequency analysis 28% of the children lost weight while 41% corrected the elements of inappropriate behavior and felt relaxed and calm.

The importance of this project is socially beneficial for children, showing that through sports tourism we can help children and others to reach better psychophysical condition during the COVID-19 pandemic.

Key words: sports tourism, obesity, psychophysical characteristics, pandemics

UVOD

U doba pandemije covid-19 dogodile su se velike promjene u načinu života ljudi i djece. Možda su vrijeme zatvaranja u kućni ambijen najteže podnijela mala djeca uzrasta od 3 do 6 godina. Njihova potreba za aktivnostima, trci, igri, šetnji, druženju učinili su velike štete za djecu. Djeca su postala psihički labilna uz povećanu ugojenost. Briga roditelja i traženje podrške od strane stručnjaka čula se na svakom koraku.

Dosjetili smo se savjeta Bibanović (2006) koji je napisao o sportskom turizmu „čovjek najčešće u sopstvenoj životnoj sredini pronalazi svoja duhovna, estetska i filozofska nadahnuća“. Prepoznali smo da sportske aktivnosti koje se mogu izvoditi u okruženju kao i vodeni i zimski sportovi mogu mnogo pomoći u ovoj situaciji najmlađima.

Poznato nam je da je sve veći broj ljudi koji su oboljeli od mnogih „modernih bolesti“, nastalih usljed sjedalačkog načina života što je kod naše djece dovelo do gojaznosti.

Zabava uz televiziju, mobitel i tablet je donijela nove vrste bolesti kod čovječanstva. Zbog toga su čovjekovo zdravlje i vitalnost dovedeni u pitanje. Ljudi se sve više suočavaju sa hroničnim zamorom, depresijom, degenerativnim i malignim oboljenjima, bolestima pluća i srca, dijabetesom.

I sama djeca ispaštaju što su ih vrtići i škole vezali za tablete i nije im omogućeno fizičko rasterećenje. Fizičku aktivnost možemo posmatrati kao efikasno sredstvo u prevenciji i liječenju anksioznosti i depresije. Dakle, fizička aktivnost jednako dobro utiče na mentalno kao i na fizičko zdravlje. To se potkrepljuje činjenicom da je fizička aktivnost odličan način borbe sa problemima i svakodnevnicom. Ona omogućava da se loši postupci zamjene dobrim. Anksioznost se najčešće definiše kao stalno prisutan osjećaj nesigurnosti, straha i bespomoćnosti. Ona je prolazno stanje, crta ličnosti, emocionalni odgovor na specifične situacije s kojim se osoba može uspješno izboriti. Dokazano je da fizička aktivnost, poput šetnje, smanjuje stepen anksioznosti podjednako kao autosugestija ili neki drugi oblici upravljanja mentalnim funkcijama.

U saradnji sa roditeljima i vrsnim trenerima počeli smo grupu djece sa vidnim poteškoćama aktivnije uključivati u sportski turizam i discipline kao rolšulanje, sportske treninge, vožnju bicikla, klizanje, skijanje sportska takmičenja. To smo učinili prateći ih kroz 9 disciplina u toku devet mjeseci. Testirali smo roditelje a i sami smo radili opservaciju na početku provođenja sportskih aktivnosti u okruženju i s našim mogućnostima. Poslije tog perioda od devet mjeseci uradili smo ponovnu opservaciju i anketiranje roditelja kako bi vidjeli nove rezultate. Prema procjeni i anketi roditelja vrednovali smo ih ocjenama od 1,2,3 loše, dobro, odlično. Dobili smo pozitivne rezultate.

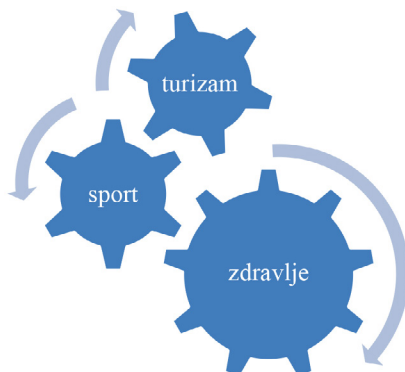
TEORETSKI PRISTUP PROBLEMU

UTICAJ SPORTA I TURIZMA NA ZDRAVLJE ČOVJEKA

Normalan život kakav smo poznavali je iznenada promjenjen u cijelom svijetu. Mi smo dio te Stvarnost je postala drugačija. Život u porodicama, školama, vrtićima, u krugu rodbine, na ulicama, susret s prijateljima, sve to je poprimilo sasvim novu dimenziju. Zaustavljene su sve turističke, sportske i rekreativne aktivnosti za djecu i odrasle što je neophodan sastavni dio psihofizičkog stanja života. U nemogućnosti izlaska van stana i kuće život najmlađih dobio je sasvim drugi oblik življenja koji je sjedeći pred kompjuterom donio povećanje gojaznosti, nervozu, agresivnost i druge prateće poteškoće. Ovo je bilo vrijeme kada je čovječanstvo moglo realno uvidjeti što nam sport, turizam, fizičke aktivnosti znače u životnom funkcionisanju.

Uprkos svim dostupnim statističkim podacima o tipičnim hipokinetičkim bolestima: gojaznost, blagoj arterijskoj hipertenziji, šećernoj bolesti nezavisnoj o inzulinu, bolestima srca ugrožene osobe ne prihvataju određeni nivo tjelesne aktivnosti značajne za prevenciju i korekciju jer nisu odlučne promijeniti dotadašnji način živooa. Idealnih uslova nema, ali opravdanje nekretanja smanjenom potrebom za kretanjem obično služi isključivo samoobmanjivanju.)

(Stanković, N. Sportski turizam 2020, Brčko: Evropski univerzitet/C:/UsersDownloads/sportski turizam i wellness.pdf str.: 66.preuzeto 7.04.2021)

Sport i turizam su pojave koje pomažu čovjeku da zadovolji svoje potrebe odmorom i rekreacijom. Oba fenomena u službi su čovjeka, u saglasnosti sa njegovim potrebama koje mijenja i prilagođava sebi u svrhu svoga zdravlja.

Pod razonodom, aktivnim odmorom, podrazumijevamo rekreaciju koja u doslovnom smislu riječi, znači ponovo stvoriti ili obnoviti stabilnost zdravlja. Tu se podrazumjeva aktivnost izvan profesionalnog rada. Sportska rekreacija održava i poboljšava zdravlje fizičkom aktivnošću. Dok je cilj sporta isključivo pobjeda, zadatak sportske rekreacije ne bi trebao biti isključivo pobjeda.

U cjelokupnom aktivnom sportskom turizmu sve više učestvuju i najmlađi iz raznih pobuda, želje roditelja, zdravstvenih razloga, uslova neaktivnog života što pomaže u cilju jačanja zdravlja i razvoju ljubavi za sportske turističke izlete.

S toga Bibanović, 2006 navodi da su zdravstveni razlozi putovanja pokrenuli čovjeka na kretanje, banjanje, vježbanje, šetnje, planinarenje, smučanje i druge sportove važne u funkciji zdravlja i ako nisu bili ljubitelji nekih sportova.

Mladi se u novije vrijeme puno bave kreativnim turizmom što je veoma popularno u svijetu a što utiče na pravilnu i lijepu razvojnu muskulaturu omladine, sportska ritmika, gimnastika, ples i dr.

Kada govorimo o sportskom organizovanom turizmu neophodno je spomenuti i na koji način funkcionira *situacijski pristup*, prema Bećirević (2007) i što je zadatak dijagnosticiranja prirodne situacije, složenosti aktivnosti, kondiciona spremnost kao i adekvatna oprema. U svemu tome lideri-terapeuti-vodiči i kustosi treba da budu fleksibilni i razumno komunikativni za sve uzraste i prisutne. (Bećirević,2007:69).

Tako velika industrija kao što je sportska industrija zahtijeva obrazovane ljude koji će voditi razne tvrtke povezane sa sportom. Riječ je o brojnim velikim i malim tvrtkama kao što su na primjer: objekti klubova zdravlja, sportske arene i drugi objekti, prodavaonice sportske opreme, agencije sportskih ulaznica, sportski fizioterapeuti i niz drugih. Studenti sportskog menadžmenta izučavaju kolegije poduzetništva kako bi ovladali određenim vještinama koje su potrebne za rad u tvrtkama povezanim sa sportom (Buble i Buble, 2014, str. 314).

VAŽNOST SPORTSKOG TURIZMA U RAZVOJU EMOCIJA KOD DJECE

Kako smo naveli da je zbog „korona zatvora“ djeci i starim osobama bilo više mjeseci uskraćeno kretanje i sve druge fizičke aktivnosti, ovdje se želimo osvrnuti na dječije zdravlje u vrijeme nekretanja. Znamo da je tjelesna aktivnost osnova postojanja, razvijanja i formiranja zdrave ličnosti. Također pruža razne mogućnosti stvaralaštva i razvijanja socijalizacije, emocija, radosti u uspjehu, dokazivanju i ostvarenju željenih ciljeva. O važnosti fizičkog vaspitanja za zdravlje i razvoj mlade ličnosti bavili su se mnogi pedagozi, intelektualci, medicinari pa se to područje jedno vrijeme zvalo tjelesno i zdravstveno vaspitanje.

Osnovni zadaci fizičkog vaspitanja koji su važni za svestrano razvijenu ličnost su u:

- *biološko-higijenskoj sferi* (obezbjeđivanje normalnog razvoja organizma u cjelini, stvaranje uslova za zdrav život, za njegovanje, očuvanje i jačanje zdravlja, razvitak motorike, koordinacije pokreta i cjelokupna usklađenost organizma).
- *u rekreativnoj sferi* (obezbjeđenje uslova za pravilnu smjenu rada i odmora, zdravu rekreaciju i razonodu i za bavljenje željenim granama fizičke kulture)
- *U obrazovno-vaspitnoj sferi* (sticanje određenih znanja iz oblasti fizičko-zdravstvene kulture, razvijanje određenih navika, bavljenje sportom, ostvarenje zadataka intelektualnog i estetskog a posebno moralnog vaspitanja čemu spotersko turistički odgoj daje veliki doprinos. (Đorđević i Potkonjak, 1988: 102/3).

U dajem tekstu želimo govoriti o dječijim emocijama koje se razlikuju od osjećanja odraslih. One su proste, spontane, nisu uzdržane i odmah pokazuju odgovarajući izraz. One su kratkotrajne i brzo nestaju ali se vremenom sve više pretvaraju u dugotrajna raspoloženja.

Međutim, treba znati da su emocije kod djeteta snažnije nego kod odraslog. Vrlo često mogu nastati bez velikog razloga i ispoljavaju se strahom, ljutnjom ili radošću. Odlika emocija u odraslije djece se ispoljava u ljutnji, razbacivanju, čupanju, ružnim riječima, odustajanju od igre od hrane, osamljivanju i slično. Vremenom i vaspitanjem te intelektualnim sazrijevanjem dijete počinje da se suzdržava od izljeva emocija, posebno kada je u društvu i sve manje dolazi u to stanje. (Troj, 1970)

Govoreći o emocijama i njihovim osobinama kod djece želimo se osvrnuti na djecu koja su bila „zatvorena“ u stanovima i nisu mogli imati fizičku aktivnost, šetnju, druženje što je veoma važna komponenta ukupnog razvoja ličnosti djeteta. Njihove emocije su postale labilne jer im je skoro sve bilo zabranjeno, igra, vrtić, šetnja, bazen, koturaljke, biciklizam i ostale aktivnosti vezane za okruženje. Naša djeca poslije tri mjeseca postala su debela, emotivno vrlo osjetljiva i njihove reakcije su bile česte i burne na na bilo kakve izazove. Nedostatak sporta, kretanja, trčanja, druženja i svega što čini pun dječiji život poremetio je njihovo psihofizičko stanje.

Naše interesovanje za pomoć djeci, kada smo dobili slobodu kretanja uz još uvijek određena ograničenja uputilo nas je na traženje podrške kroz sportske aktivnosti, turističke izlete i šetnje kako bi pomogli ugojenoj i djeci sa psihotičnim poteškoćama.

METODOLOŠKI DIO RADA

Problem koji se pojavio u doba kad su se djeca manje kretala, igrala, družila bavila sportskim aktivnostima je ugojenost djece pojava hiperaktivnosti, agresivnosti, i drugih nedopustivih ponašanja.

Predmet istraživanja je kako pomoći ugojenoj djeci i djece sa emocionalnim poteškoćama u našem okruženju, koristeći sportske aktivnosti u prirodi u obliku turizma.

CLIJ ISTRAŽIVANJA

Je uključiti djecu u sportski turizam u mogućoj situaciji kako bi smanjili ili ublažili nastale pojave.

ZADACI ISTRAŽIVANJA

1. Ispitati roditelje o stanju njihove djece u ovim danima prisilnog kućnog života.
2. Ispitati koliko je uključenost i angažovanje djece u razne sportsko turističke aktivnosti poboljšalo njihovo fizičko i psihičko stanje.
3. Ispitati da li se dječaci i djevojčice razlikuju u rezultatima kod drugog testiranja roditelja.
4. Ispitati metodom korelacije međusobnu ovisnost i uslovljenost varijabli.

HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

H1. Očekujemo negativne ocjene o psihofizičkom stanju djece iz ugla roditeljskog procjenjivanja.

H2. Očekujemo da uključenost djece u sportski turizam donosi poboljšanje na fizičkom i psihičkom stanju.

H3. Pretpostavljamo da se dječaci i djevojčice značajno razlikuju u rezultatima poslije aktivnog bavljenja sportsko rekreativnim disciplinama u većini varijabli.

H4. Predviđamo da će Corelacijska analiza pokazati visoke korelacije u njihovoj međuovisnosti.

METODE ISTRAŽIVANJA

Teorijske analize za prikupljanje podataka, deskriptivna metoda za interpretaciju dobijenih podataka, statistička obrada podataka, dobijene vrijednosti su tabelarno i grafički predstavljeni.

INSTRUMENT ISTRAŽIVANJA

Opservacije dječijih sposobnosti

Anketiranje roditelja upitnikom Likertovog tipa čiji su odgovori postavljeni na skali od 1 do 3 stepena loše, zadovoljava i odlično. Zadnje pitanje je bilo otvorenog tipa.

Obrada podataka statističkim paketom za Windowse SPSS. 17.0.

Uzorak istraživanja je sačinjavalo 50 djece uzrasta 4-6 godina koji su pohađali terapijske vježbe i bili su uključeni u fudbal i plivanje.

Sa roditeljima je obavljen razgovor i anketiranje. Uz prijedlog šta sve treba da rade sa djecom veoma su se angažovali. Vodili su ih na plivanje u bazene i na more, uključili ih u razne sportove, vožnja koturaljki, bicikla i šetnja u prirodi ponekad organizovano i grupno. Uključili su ih u škole skijanja, klizanja na ledu, kao i u razna takmičenja koja su postala dio svakodnevnice u životima djece.

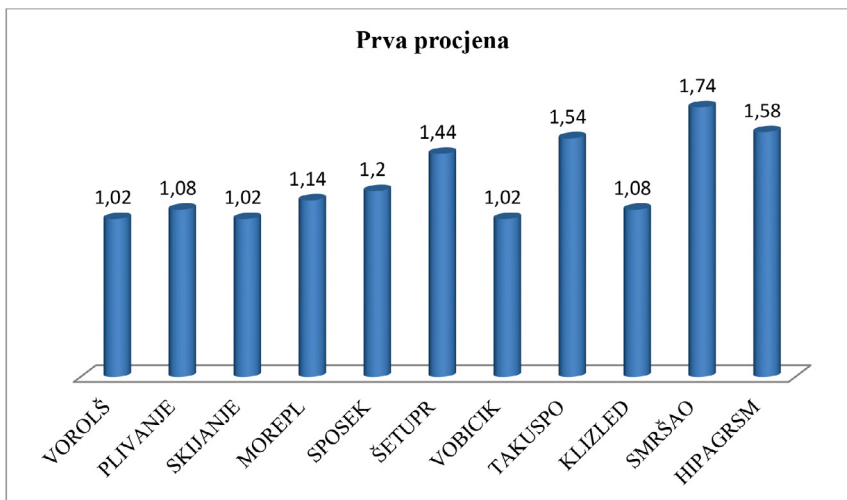
Imali smo ljeto, jesen i zimu za sve navedene sportsko turističke aktivnosti. Ponovno testiranje i susreti sa roditeljima bili su optimistični.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prvi zadatak istraživanja je ispitati roditelje o stanju njihove djece u ovim danima prisilnog kućnog života.

Prema rezultatima procjene roditelja i naše opservacije imamo veoma niske vrijednosti pokazane na grafikonu br1. Najslabiji rezultati su na vožnji rošula i bicikla jer to je iziskivalo materijalno izlaganje za roditelja kao i mali interes za rošulanje. Najbolje vrijednosti su bile na šetnji u prirodi 1,44 i takmičenje u sportu 1,54. Vrijednost za ugojenost je 1,74 i za psihičko stanje 1,58 što je bilo tek zadovoljavajuće. Na osnovu dobijenih podataka potvrdili smo H1 da je stanje djece prema stavovima roditelja veoma loše.

Rezultati procjene roditelja o stanju djece na početku provođenja sportskih aktivnosti

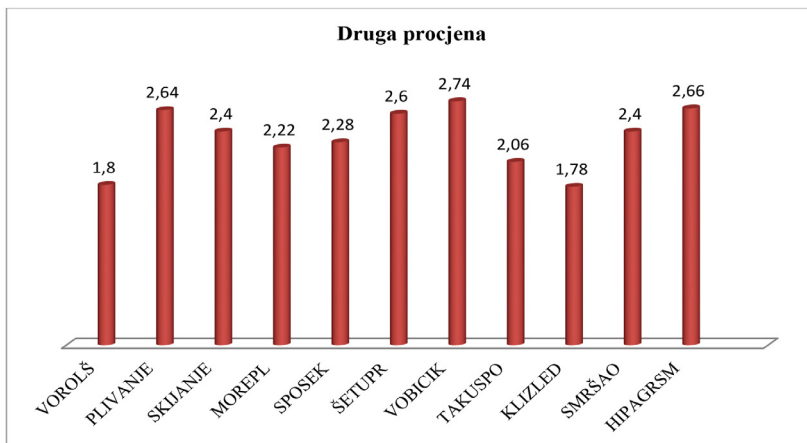

Grafikon1. Prikaz rezultata koje su dali roditelji na početku projekta

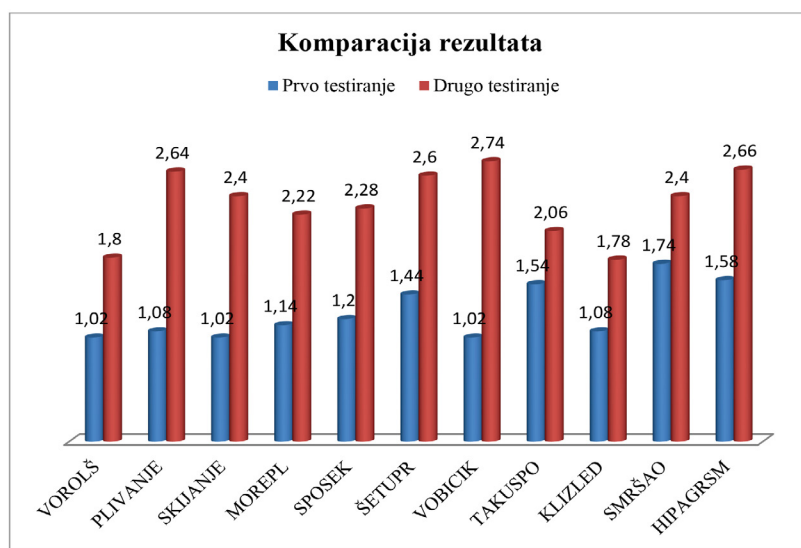
Drugi zadatak istraživanja je glasio ispitati koliko je uključenost i angažovanje djece u razne sporsko turističke aktivnosti poboljšalo njihovo fizičko i psihičko stanje.

Analizirajući vrijednosti koje su roditelji procijenili kod djece, poslije devet mjeseci aktivnog bavljenja sportskim turizmom zaključujemo da imamo znatno bolje rezultate po svim disciplinama. Najveći uspjesi su postignuti na plivanju od 1,08 na 2,64, zatim na vožnji bicikla sa 1,02 na 2,74 skijanju sa 1,02 na 2,4 što je izuzetno dobro. Najvažniji pozitivni rezultati su postignuti na varijabli smršao sa 1,74 na 2,40 i na psihičko-emotivnom stanju sa 1,58 na 2,66 što nam potvrđuje da su sportsko turističke vještine pomogle u psihofizičkom stanju kod djece.

Rezultati procjene roditelja o stanju djece poslije provođenja sportskih aktivnosti

Grafikon 2. Prikaz rezultata koje su dali roditelji poslije devet mjeseci

Grafikon 3. Postignuća rezultata bavljenjem sportsko-rekreativnim disciplinama.

Kako bi statistički provjerili razliku između prvog i drugog testiranja rezultata o psihofizičkom stanju djece u vrijeme pandemije primijenili smo jednofaktorsku analizu varijance prikazujući zbirove kvadrata odstupanja rezultata od njihove srednje vrijednosti, broj stepeni slobode, aritmetičku sredinu kvadrata odstupanja, F odnos i veličinu značajnosti. Na osnovu rezultata na tabeli 1. uočljiva je statistička značajnost između prve i druge procjene na osam testiranih vještina na nivou $P < 0,05$ što nam potvrđuje da su roditelji djece realno procijenjivali i da su sportsko turističke discipline pomogle da djeca smršaju i postanu pozitivnija i rasterećenija. Na disciplini takmičenje u sportu nisu nađene značajne razlike jer djeca nisu željela da se takmiče što potvrđuje lošu socijalizaciju i takmičarski duh. Na osnovu dobijenih rezultata možemo potvrditi H2 da sportski turizam doprinosi poboljšanju u psihofizičkom stanju djece.

Tabela 1. Jednofaktorska analiza varijanse o djeci koja imaju psihofizičke poteškoće stečene u doba covid 19

Vještine	I i II testiranje	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
PLIVANJE	Između grupa	60,840	1	60,840	346,647	,000
	Unutar grupe	17,200	98	,176		
	Total	78,040	99			
SKIJANJE	Između grupa	47,610	1	47,610	203,037	,000
	Unutar grupe	22,980	98	,234		
	Total	70,590	99			
MOREPL	Između grupa	29,160	1	29,160	74,033	,000
	Unutar grupe	38,600	98	,394		
	Total	67,760	99			
SPOSEKC	Između grupa	29,160	1	29,160	101,769	,000
	Unutar grupe	28,080	98	,287		
	Total	57,240	99			
ŠETUPR	Unutar grupe	33,640	1	33,640	125,255	,000
	Unutar grupe	26,320	98	,269		
	Total	59,960	99			
VOBICIKL	Između grupa	73,960	1	73,960	575,244	,000
	Unutar grupe	12,600	98	,129		
	Total	86,560	99			
TAKUSPO	Unutar grupe	6,760	1	6,760	1,573	,213
	Unutar grupe	421,240	98	4,298		
	Total	428,000	99			

Vještine	I i II testiranje	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
KLIZLED	Unutar grupe	12,250	1	12,250	39,673	,000
	Unutar grupe	30,260	98	,309		
	Total	42,510	99			
SMRŠAO	Unutar grupe	10,890	1	10,890	28,368	,000
	Unutar grupe	37,620	98	,384		
	Total	48,510	99			
HIPAGRSM	Između grupa	29,160	1	29,160	72,530	,000
	Unutar grupe	39,400	98	,402		
	Total	68,560	99			
VOROLŠ	Između grupa	15,210	1	15,210	42,612	,000
	Unutar grupe	34,980	98	,357		
	Total	50,190	99			

Treći zadatak istraživanja je bio ispitati da li se dječaci i djevojčice razlikuju u rezultatima poslije aktivnog bavljenja sportsko rekreativnim disciplinama.

Ovdje smo primjenili statistički metodu t-test za zavisne uzorke upoređujući također srednje vrijednosti, stepene slobode, t- odnos i veličinu značajnosti.

Upoređivali smo djecu po spolu 16 djevojčica i 34 dječaka i nismo dobili statistički značajne razlike u 3 discipline: *Takmičenje u sportu*, $P=0,283 > 0,050$, *šetnje u prirodi* za $P=1,41 > 0,050$ i *smršao* gdje je $P=2,24 > 0,050$ što znači da su imali slične uspjehe u tim disciplinama i da su djeca oba spola podjednako smršala. U ostalih šest disciplina su se značajno razlikovali u uspješnosti otklanjanja poteškoća i gojaznosti. Na osnovu ovih rezultata nismo potvrdili H3 jer se ne razlikuju djeca po spolu u većini varijabli.

Četvrti zadatak istraživanja je bio ispitati metodom korelacije međusobnu ovisnost i uzajamnu povezanost upoređivanih vještina ili varijabli.

Tabela 2. T-test za izračunavanje rezultat razlike između dječaka i djevojčica.

Varijable	F	sig	t	df	Sig (2-tailed)	Mean diff
VOROLŠ	26,129	,000	2,058	98	,042	,404
PLIVANJE	34,374	,000	4,033	98	,000	,933
SKIJANJE	62,457	,000	3,759	98	,000	,835
MOREPL	30,874	,000	2,876	98	,005	,643
SPOSEKC	9,114	,003	3,111	98	,002	,635
ŠETUPR	2,701	,103	3,974	98	,000	,808

Varijable	F	sig	t	df	Sig (2-tailed)	Mean diff
VOBICIKL	96,304	,000	4,286	98	,000	1,035
TAKUSPO	1,026	,313	1,078	98	,283	,627
KLIZLED	9,999	,002	1,483	98	,141	,271
SMRŠAO	,174	,677	1,223	98	,224	,239
HIPAGRSM	4,288	,041	4,309	98	,000	,925

Četvrti zadatak istraživanja je bio ispitati metodom korelacije međusobnu ovisnost i uzajamnu povezanost upoređivanih vještina ili varijabli

U našem radu uradili smo i korelacijsku analizu varijabli upoređujući njihovu povezanost, ovisnost i uslovljenost. Iz rezultata se vidi da su sve varijable u visokoj korelacijskoj vezi, da zavise jedna od druge i međusobno su dobro uvezane. Korelacije se kreću od $P=0,370$ do najviših $P=0,723$. To objašnjavamo tako što ako vozi biciklo bit će bolji u sportskim sekcijama ili izgubit će na težini ako više pliva $P=0,624$ ili ako više skija i slično. Potvrdili smo H4, da su visoke korelacijske veze između vještina i da utiču jedna na drugu pozitivno.

Tabela 3. Korelacijska analiza

	Vozi rošule	Plivanje	Skijanje	More plivanje	Sportske sekcije	Šetnja u prirodi	Vozi bicikl	Takmič u sportu	Klizanje Na ledu	Hiper.a	Smršao
Vozi rošule	1.00										
Plivanje	,667	1.00									
Skijanje	,653	,888	.100								
More plivanje	,619	,695	,603	.00							
Sportske sekcije	,497	,694	,684	,444	1.00						
Šetnja u prirodi	,514	,764	,716	,543	,675	1.00					
Vozi bicikl	,590	,880	,838	,642	,723	,711	1.00				
Takmič u sportu	,165	,269	,295	,215	,286	,208	,252	1.00			
Klizanje na ledu	,722	,608	,574	,573	,551	,557	,547	,145	1.00		
Smršao/la	,388	,455	,428	,370	,376	,387	,491	,239	,418	100	
Hiper. agresija, pp	,496	,624	,596	,467	,449	,433	,642	,043	,423	,176	100

REZULTATI I DISKUSIJA

Pedesetoro djece sa opštom slikom ugojenosti, psihotičnim nemirima, agresivnošću i anksioznim ponašanjem, uključili smo u devet disciplina sportskog turizma koji je moguće izvoditi u našem okruženju u danima pandemije. Vožnja rošula, plivanje, skijanje, odlazak na more, odlazak u prirodu uz šetnju, sportske aktivnosti, klizanje na ledu i vožnja bicikla su sportovi koje su prakticirali 9 mjeseci. Testirali smo roditelje na početnom stanju i poslije 9 mjeseci provođenja turističkog sporta sa djecom. Roditelji su bili veoma aktivni i požrtvovani u vođenju djece na sve aktivnosti. Menadžeri i terapeuti su organizovano radili na plivanju, sportskim aktivnostima, na klizanju i skijanju. Poslije dogovorenog perioda od nepunu godinu dana ponovo su testirani roditelji a opservirana su i djeca od strane stručnjaka. Dobijeni rezultati su statistički obrađeni i odmah se zapazila značajna razlika. Statističkom metodom jednofaktorska analiza izračunali smo značajnosti. U osam vještina nađena je značajna statistička razlika osim u jednoj disciplini koju djeca nisu željela a to je takmičenje. Tu smo konstatovali da su izgubili na socijalizaciji i želji za pobjedom.

Željeli smo ispitati da li postoji statistički značajna razlika između dječaka i djevojčica što smo uradili t-testom za zavisne uzorke. U tri vještine nismo imali statistički značajnih razlika. Takmičenje u spotru, klizanje na ledu kao i u varijabli mršanje što znači da su tu djeca bila podjednaka.

Naš cilj je bio da pomognemo djeci i prema izjavama roditelja djeca su izgubila na težini što smo vidjeli i u rezultatima. Psihička, emotivna slika je bila mnogo bolja sa manje ljutnje, pogrdnih riječi agresivnosti jer sport oplemenjuje čovjeka, unosi veselje, energiju, relaksaciju i opštu rehabilitaciju u samoj ličnosti.

Ovim istraživanjem smo pomogli roditeljima a najviše djeci koja su smršala što je statistika pokazala da je 41% djece izgubilo na težini provodeći ove sportsko turističke discipline. Brojka od 28% djece koja su postala manje hiperaktivna, relaksirana, sretna i manje agresivna daje nam za pravo da je ovaj projekat imao pravi cilj.

Sinergija sporta i turizma koji daju siguran uspjeh je upravo iskorištena, što u svom diplomskom radu navodi i Valergea Regancin, 2020.

LITERATURA

1. Buble, M. i Buble, M. (2014): *Poduzetništvo*. Split: Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira.
2. Bećirević, H. (2007): *Osnove menadžmenta ljudskih resursa*. Sarajevo: Jadran studio
3. Bibanović, Z. (2006): *Turizam*. Sarajevo, RABIC.

4. Turjačanin, V. i Čekrlija, Đ. (2015): *Osnovne statističke metode i tehnike u SPSS-u*. Društvo psihologa Republike Srbije, Banja Luka.
5. Zečić, M. (2019): *Menadžment u turizmu i hotelijerstvu*. Sarajevo: COPY Art.
6. Stanković, N.: *Sportski turizam i wellness-skripta*. Evropski univerzitet Brčko distrikt, Brčko.
7. Spalević, M. (2016): *Sportski turizam kao posebni oblik turizma – Mogućnosti i značaj*. (Specijalistički rad). Fakultet za mediteranske poslovne studije, Tivat (pdf str.61 i 66).